

Zadávání veřejných zakázek podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek

Mgr. Martin Hanuš, LL.M.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Prameny práva veřejných zakázek

- směrnice – č. 2014/24/EU a další
- zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („ZZVZ“)
- prováděcí právní předpisy – viz příslušnou edici Úplného znění (Sagit) nebo ASPI

Prameny práva veřejných zakázek

- Rozhodovací praxe ÚOHS –
www.compet.cz
- Judikatura národních soudů – zejm.
Nejvyšší správní soud (www.nssoud.cz)
- Judikatura Evropského soudního dvora
(<http://curia.europa.eu/cs/content/juris/index.htm>)

Cíle a rysy nové právní úpravy

- účinnost k 1. říjnu 2016
- zjednodušení administrativních povinností zadavatelů i dodavatelů
- povinná elektronizace
- zajištění přístupu malých a středních podnikatelů k veřejným zakázkám
- koncentrace předpisů týkajících se VZ a koncesí do jednoho právního předpisu

Cíle a rysy nové právní úpravy

- snaha o odstranění podrobné regulace zadávacího procesu, větší volnost a libovůle na straně zadavatelů -> ?
- => větší odpovědnost zadavatelů za obsah zadávací dokumentace

Zásady pro zadávání zakázek

- Zásady zakotveny v § 6 ZVZ
 - transparentnost
 - zákaz diskriminace
 - rovný přístup ke všem uchazečům
 - proporcionalita
 - + hospodárnost, účelnost, efektivita?

Je nutné je dodržet při zadání jakékoli zakázky, tj. i zakázek malého rozsahu?

Pojem veřejné zakázky a její druhy

Pojem veřejné zakázky – úplatnost; definice VZ již není (jen definice „zadání“ v § 2 ZZVZ)

Druhy veřejných zakázek (a koncesí) **dle předmětu:**

- stavby – pojem přímo v ZZVZ
- služby
- dodávky

Pojem veřejné zakázky a její druhy

=> i zakázky se smíšenou povahou – jak postupovat, vykazuje-li zakázka znaky více druhů? kritéria? (§ 15 ZZVZ)

Další důležité pojmy

- zadávací podmínky x zadávací dokumentace, rámcová dohoda
- vybraný dodavatel
- účastník (§ 47) x uchazeč
- štítek
- elektronický katalog
- smíšená zakázka (objektivní oddělitelnost)
- pozor na zařazení § 28 odst. 2 ZZVZ!!

Výjimky

- § 29 – 31
- rozlišeny obecné výjimky, výjimky pro podlimitní zakázky („pořízení zvířete za účelem chovu nebo plemenitby“ 😊)
- právní služby, přeprava cestujících po železnici
- zakázky malého rozsahu

Pojem veřejné zakázky a její druhy

Režimy veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty (vždy bez DPH):

- nadlimitní
- podlimitní
- malého rozsahu – samostatná část přednášky
- (významné veřejné zakázky)?
- blíže § 25 – 27 – „je rovna nebo přesahuje“,...

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

- jak určit? – průzkum trhu, zkušenosti, předběžné tržní konzultace (§ 33 ZZVZ)
- nutné zahrnout předpokládanou hodnotu změn závazků ze smlouvy dle § 100
- určení hodnoty za všechny provozní jednotky (§ 17)
- dělení předmětu zakázky x dělení zakázky na části

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

- stanovení předpokládané hodnoty podle typu zakázky
- možnost zadání části veřejné zakázky dle hodnoty této části – výjimečně a jen na základě splnění podmínek (§ 18 odst. 3 ZZVZ)
- zakázky s proměnlivou cenou a občasnou poptávkou zadavatele
- ! § 21 odst. 1, písm. b) ZZVZ !

Druhy zadávacích řízení

- § 2
- zachovány stávající typy řízení +
 - řízení o inovačním partnerství
 - koncesní řízení
 - řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném rozsahu
- + zjednodušený režim - § 129, omezený přeshraniční režim

Možnosti spolupráce při zadávání veřejných zakázek

- § 7-13 ZZVZ
- společné zadávání
- centrální zadávání
- vertikální spolupráce („in-house“)
- horizontální spolupráce – ne pro přesun úkolů jednoho zadavatele na jiného

Rozdíl mezi veřejnou zakázkou a koncesí

- rozdíly:
 - zadavatel neposkytuje úplatu nebo jen část
 - přesun rizik na koncesionáře
 - výběr poplatků od třetích osob (uživatelů)
 - poskytnutí práva užívat předmět smlouvy

- samostatná úprava v ZZVZ - § 174 a násl.

Před uveřejněním zakázky...

- předběžné tržní konzultace
- předběžné oznámení – je povinné?
Zadavatelé dle § 4 odst. 2 písm. c) až e)
ZZVZ jím mohou zahájit veřejnou
zakázku
- (ne) rozdělení zakázky na části je třeba
odůvodnit v zadávací dokumentaci či
písemné zprávě

Před uveřejněním zakázky...

- tvorba zadávací dokumentace - ! § 36 odst. 4 ZZVZ – uvedení, jakou část zpracovala osoba odlišná od zadavatele (prevence střetu zájmů)
- lhůty a jejich stanovení – ZZVZ nestanoví pro všechny úkony, lhůty počítány dle NOZ
- ! ZZVZ používá lhůty v kalendářních i pracovních dnech!

Před uveřejněním zakázky...

- podmínky účasti v zadávacím řízení (kvalifikace, tech. podmínky...)
- lze stanovit požadavky na obsah, formu a způsob podání nabídek (vždy však přiměřeně)
- nelze požadovat určitou právní formu dodavatele/ů, max. po skončení výběru
- vyhrazené veřejné zakázky - § 38

Před uveřejněním zakázky...

- není povinnost snižovat nabídkovou cenu (x § 101 pův. ZVZ)
- nelze požadovat náhradní plnění
- zadávací lhůta – nepovinná. Pokud zadavatel v jejím průběhu neodešle oznámení o výběru, platí, že zadávací řízení je ukončeno (+ úhrada nákladů), nedohodne-li se s účastníky jinak

Před uveřejněním zakázky...

- jistota – je-li stanovena zadávací lhůta, musí obsahovat závazek úhrady pro případ vyloučení účastníka dle § 122 a 124

Zahájení veřejné zakázky

- odesláním formuláře či výzvy
- rozlišování u podlimitních a nadlimitních VZ
- stanovení náležitostí pro výzvy dle přílohy č. 6 k ZZVZ

Průběh zadávacího řízení

- nutné rozlišit podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky – viz podrobnosti dalšího výkladu
- nabídky lze nejdříve vyhodnotit a pak teprve posoudit (vybraná nabídka musí být posouzena vždy); neplatí pro všechna řízení – např. užší

Průběh zadávacího řízení

- komise – není povinnost ustanovovat žádnou z komisí x zakázky s předpokládanou hodnotou nad 300 mil. Kč
- pozor na střet zájmů! -> je-li ustavena komise, členové musejí deklarovat, že nejsou ve střetu zájmů
- doklady v prosté kopii, cizí doklady s překladem, lze splnit odkazem na informační systémy

Průběh zadávacího řízení

- objasňování či doplňování dokladů, vzorků – lze opakovaně, prodlužovat lhůtu, promíjet její zmeškání atp.
- po podání lze i změnit nabídku, doplňována – např. lze doplnit cenu položky ve výkazu výměr, nebude-li měněna celková nabídková cena

Průběh zadávacího řízení

- obecné důvody pro vyloučení účastníka - § 48
- Ize vyloučit i z důvodu mimořádně nízké nabídkové ceny x § 113 – některé povinné důvody
- věnovat pozornost § 48 odst. 5 – zvláštní důvody nezpůsobilosti, např. pochybení v dřívějším smluvním vztahu se zadavatelem nebo jiným zadavatelem

Průběh zadávacího řízení

- obecné důvody pro zrušení zadávacího řízení - § 51
- § 51 odst. 4 – zahájení zadávacího řízení s obdobným předmětem plnění jen za splnění podmínek

Podlimitní režim

- lze použít zjednodušené podlimitní řízení či jiná řízení z nadlimitního režimu
- zvláštní podmínky pro použití jednacího řízení s uveřejněním a jednacího řízení bez uveřejnění
- v zadávací dokumentaci je třeba vyhradit si použití jednotlivých institutů z nadlimitního režimu

Podlimitní režim

- zvláštní úprava lhůt
- věnovat pozornost zvláštnostem zjednodušeného podlimitního řízení
- uveřejňování – postačí do Věstníku veřejných zakázek

Nadlimitní režim

- lhůty stanoveny pro každé řízení zvlášť (x např. JŘBU)
- výrazné zkrácení lhůty pro podání nabídek oproti dřívější úpravě, ale zároveň musí být prodloužena, nejsou-li nabídky připuštěny elektronicky

x

další zkrácení - § 57 odst. 2, písm. b) ZZVZ

Nadlimitní režim

- otevřené řízení – ZZVZ blíže neupravuje
- ostatní řízení – podrobnější úprava
- jednací řízení bez uveřejnění
 - mělo by být využito tehdy, není-li možné využít zkrácených lhůt v ostatních řízeních
 - „dodatečné“ a „nové“ služby či stavební práce – již ne v ustanovení o JŘBU, ale ve změnách závazku - § 222

Nadlimitní režim

- jednací řízení bez uveřejnění
 - důvody pro použití - v § 63 až 66 ZZVZ
 - § 66 – obdoba opčního práva (spojení s § 100)
 - !! nesouvisí se změnou závazku dle § 222 ZZVZ !!

Společná ustanovení o zadávacích podmínkách pro nadlimitní režim

- dokumentace musí být uveřejněna na profilu zadavatele (nejsou-li splněny výjimky)
- v oznámení o zahájení řízení nebo ve výzvě musí být uveden odkaz na profil zadavatele

Společná ustanovení o zadávacích podmínkách pro nadlimitní režim

- vysvětlení – dříve dodatečné informace, počítání lhůt – zpětně podle rozsudku NSS 21 Odo 783/2003
- buď na základě žádosti dodavatele, nebo samotným zadavatelem,
- při změně ZD -> případné prodloužení lhůty (s ohledem na charakter změny)

Společná ustanovení o zadávacích podmínkách pro nadlimitní režim

- vyhrazené změny závazku – souvislost s § 66 ZZVZ
- zadávání v JŘBU
- prohlídka místa plnění – nejpozději 10 pracovních dnů před skončením lhůty pro podání nabídek

Společná ustanovení o zadávacích podmínkách pro nadlimitní režim

- ZD může obsahovat další podmínky pro sestavení a podání nabídek a podmínky pro uzavření smlouvy (§ 103 a 104)
- lze požadovat informace o poddodavatelích, příp. lze stanovit, co má plnit poddodavatel (§ 105)
- platby poddodavatelům - § 106

Kvalifikace

- způsobilost x kvalifikace
- v nadlimitním režimu – nutné požadovat prokázání základní způsobilosti (i v JŘBU)
- profesní způsobilost – nutné požadovat předložení výpisu z obchodního rejstříku či jiné evidence (je-li dodavatel zapsán), živnostenské oprávnění lze požadovat

Kvalifikace

- ekonomická a technická kvalifikace – lze požadovat
- základní způsobilost
 - formulována opačně, „negativně“
 - splatné nedoplatky! (x dosavadní praxe)
 - nemusí dojít k vyloučení účastníka při nesplnění za podmínek dle § 75 odst. 2 ZZVZ (ojediněle!)

Kvalifikace

- self-cleaning – obnovení základní způsobilosti účastníka
 - § 76 odst. 2 – demonstrativní výčet
 - kdykoli do ukončení zadávacího řízení, avšak předtím, než mu zanikne účastenství
 - zadavatel není vázán předchozím rozhodnutím jiného zadavatele

Kvalifikace

- ekonomická kvalifikace – jen obrat účastníka – prokazování výkazem zisku a ztrát
- technická kvalifikace
 - lze ji považovat za neprokázanou, prokáže-li, že dodavatel má protichůdné zájmy
 - sjednocení některých předpokladů pro VZ na dodávky, služby či stavební práce
 - „rovnocenný doklad“ - ! § 45 odst. 2 ZZVZ

Kvalifikace

- prokazování prostřednictvím jiných osob - § 83
 - obdoba § 51 odst. 4 stávajícího zákona
 - nemusí být smlouva, stačí písemný závazek jiné osoby => v určitých případech musí obsahovat závazek, že subdodavatel bude vykonávat část plnění
 - lze stanovit pravidla pro prokazování společné kvalifikace, příp. požadovat určitou kvalifikaci poddodavatele (§ 84,85)

Kvalifikace

- § 86 a 87!!! – doklady o kvalifikaci
 - e-Certis - formulář
 - nestanoví-li zadavatel jinak, lze prokázat čestným prohlášením
 - povinnost vyžádat si originály dokladů před uzavřením smlouvy (nebyly-li předloženy v nabídce)

Technické podmínky

- § 89 odst. 6 – uvádění konkrétních označení, značek -> u každého! odkazu uvést možnost nabídnout rovnocenné řešení; nelze uvést paušálně
- stavební práce – preferováno sestavit dokumentaci dle vyhlášky MMR

Nabídky

- elektronicky či písemně (do budoucna preference elektronických nabídek)
- součástí již nemusí být podepsaný návrh smlouvy (doporučeno)
- otevírání obálek v listinné podobě – nikoli „ihned“, ale „bez zbytečného odkladu“ (administrativní úkony)
- v případě el. aukce – bez účasti účastníků

Hodnocení nabídek a mimořádně nízká nabídková cena

- lze hodnotit nejnižší nabídkovou cenu (až na určité výjimky), ale vždy pojmána jako ekonomická výhodnost
- lze předem stanovit pevnou cenu a hodnotit jen kvalitu nabízeného plnění
- kritériem kvality nesmí být smluvní nebo platební podmínky
- náklady životního cyklu

Hodnocení nabídek a mimořádně nízká nabídková cena

- výstupem musí být písemná zpráva o hodnocení nabídek (stanovené náležitosti)
- mimořádně nízká nabídková cena (§ 113)
 - účastník nemusí být až na výjimky vyloučen, lze stanovit cenu, kt. bude považována za MNNC, anebo vzorec

Výběr dodavatele

- před uzavřením smlouvy nutné požadovat originály či úředně ověřené kopie dokladů o kvalifikaci či vzorky
- oznámení o výběru – musí obsahovat zprávu o hodnocení nabídek vč. seznamu dokladů k prokázání kvalifikace vybraného účastníka!

Výběr dodavatele

- při neposkytnutí součinnosti lze vyzvat k uzavření smlouvy postupně všechny účastníky,
- pokud by však v důsledku změny dodavatele došlo ke změně původního pořadí, je nutné provést nové hodnocení

Zrušení zadávacího řízení

- jediný povinný důvod pro zrušení -> § 127 odst. 1, nejsou-li v řízení žádné uchazeči
- ostatní důvody jsou fakultativní
- § 127 odst. 2 písm. d) – subjektivní důvody na straně zadavatele, nenavazuje na dosavadní judikaturu

Komunikace a uveřejňování

- do budoucna preferována elektronická komunikace v celém řízení, včetně podávání nabídek
- uveřejňování formulářů – ve Věstníku VZ a v TEDu
- opravy formulářů – zvláštní formulář
- odlišný způsob pro uveřejňování (§ 212 odst. 7)
- písemná zpráva zadavatele – na profilu

Komunikace a uveřejňování

- uveřejňování smlouvy (od 500 tis. Kč bez DPH) a skutečně uhrazené ceny
- již ne uveřejňování seznamu subdodavatelů
- je-li smlouva uveřejněna podle jiného právního předpisu (př. zákon o registru smluv), nemusí být uveřejňována dle ZZVZ
- povinnost akceptovat elektronické faktury

Změny uzavřené smlouvy

- východiska z aktuální právní úpravy
- rozlišování podstatných a nepodstatných změn
- do 10 % (15 % u stavebních prací) se nejedná o podstatnou, tedy zakázanou změnu smlouvy – za splnění dalších podmínek
- „vícepráce“ až do 50 % původní hodnoty závazku
- nutné sčítat více a méně práce (30 %)

Změny uzavřené smlouvy

- samostatná úprava pro možné ukončení závazku ze smlouvy – výpověď nebo odstoupení od smlouvy
- možnost ukončení smlouvy dle jiných předpisů není dotčena

Veřejné zakázky malého rozsahu

- výjimka sui generis dle § 31 ZZVZ
- limity
- vždy dodržet zásady v § 6 ZZVZ
- možnosti odchýlení se od zákona a zároveň jeho „kopírování“
- zdůraznit ve výzvě či v dokumentaci, že nejde o zadávací řízení podle ZZVZ
- e-tržišť
- přezkum ze strany ÚOHS? 2 Afs I 32/2009

Zločin a trest (nebo chyba.....?)

[odkaz](#)

Dotazy, diskuse... 😊

Děkuji za pozornost!

Martin Hanuš

e-mail: hanusmmr@seznam.cz